

انضباط مالی دولت یازدهم از شعار تا واقعیت

رئیس‌جمهور در نشست خبری اخیر خود بار دیگر از انضباط مالی دولت گفت، حال آنکه در کارنامه اقتصادی دولت او نقاط کوری دیده می‌شود که همچنان پاسخی به آن داده نشده است.

رئیس‌جمهور در نشست خبری اخیر خود بار دیگر از انضباط مالی دولت گفت، حال آنکه در کارنامه اقتصادی دولت او نقاط کوری دیده می‌شود که همچنان پاسخی به آن داده نشده است.

حسن روحانی هفته گذشته در نشست خبری یکی از دلایل کاهش نرخ تورم را عدم استقرار از بانک مرکزی عنوان کرد و گفت «ما از بانک مرکزی پول برداشت نکردیم». اما آمارهای بانک مرکزی چیز دیگری می‌گوید و موارد زیادی از بی‌انضباطی‌های مالی دولت یازدهم وجود دارد. در یک مورد، چند روز پیش خبرگزاری فارس گزارشی با عنوان «ثبت رکورد رشد 157 درصدی استقرار دولت یازدهم از بانک مرکزی» منتشر کرد. پس از آن بانک مرکزی به صرافت افتاد و جوابیه‌ای منتشر کرد. روحانی در نشست خبری خود یکی از دلایل کاهش نرخ تورم را عدم استقرار از بانک مرکزی عنوان کرد در حالی که طبق گزارش بانک مرکزی بدهی دولت در پایان بهمن ماه سال 95 با 3/157 درصد نسبت به پایان سال 91 رشد کرده است!

بر اساس گزارش مذکور مجموع رشد بدهی در دولت‌های نهم و دهم 2/17 درصد رشد کرده است، اما در دولت یازدهم طی سه سال و 11 ماه، بدهی دولت به بانک مرکزی 157.3 درصد افزایش داشته که این پدیده یک رکورد منفی محسوب می‌شود. به عبارت دیگر فقط در این مدت 20 هزار و 699 میلیارد تومان بدهی دولت به بانک مرکزی رشد کرده و همین میزان به حجم پایه پولی افزوده شده است.

بانک مرکزی در جوابیه خود به این گزارش تلاش کرد این موضوع را غیرکارشناسی جلوه دهد و نوشت که افزایش 7/105 rlm/ هزار میلیارد ریالی (مربوط به) اسناد به تعهد دولت و افزایش 5/58 rlm/ هزار میلیارد ریالی حساب تنخواه‌گردان خزانه بوده است.

در توضیح این اسناد به تعهد دولت نوشته شده: «اسناد به تعهد دولت، اسنادی است که بابت مطالبات بانک مرکزی از دولت از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی به وثیقه جواهرات ملی تعهد شده...». بنابراین طبق همین تعریف بانک مرکزی، اسناد به تعهد دولت، اسنادی است بابت مطالبات بانک مرکزی از دولت. بنابراین در دوران دولت یازدهم بدهی دولت به بانک مرکزی این میزان افزایش یافته است.

بدهی ۱۳۰ هزار

میلیارد تومانی

بخش دولتی به نظام بانکی

در همین رابطه رئیس‌جمهور کل بانک مرکزی روز گذشته از بدهی ۱۳۰ هزار میلیارد تومانی بخش دولتی به نظام بانکی خبر داد.

ولی‌الله سیف در گفت‌وگو با فارس در پاسخ به این سؤال که بدهی دولت به بانک مرکزی چقدر است؟ اظهار داشت: رقم دقیق آن در منظرهای مختلف متفاوت است اما آنچه که در دفاتر نظام بانکی کشور وجود دارد رقمی حدود 130 هزار میلیارد تومان است.

البته خطاها و بی‌انضباطی‌های مالی دولت یازدهم بسیار بیش از این موارد است و در هر بخشی از حوزه مالی که دست بگذارید، شواهدی برای اثبات ادعای بی‌انضباطی مالی دولت روحانی پیدا خواهید کرد.

رشد ۹۰ درصدی

هزینه‌های جاری

بررسی هزینه‌های جاری دولت هم نکات جالبی از بی‌انضباطی مالی دولت را آشکار می‌کند. دولت حسن روحانی در حالی طی ۴ سال اخیر بیش از ۵۷۵ هزار میلیارد تومان هزینه‌های جاری داشته است که این رقم در دولت دهم ۲۰۲ هزار میلیارد تومان بوده است.

به گزارش تسنیم، گزارش‌های رسمی بانک مرکزی حاکی است، جمع هزینه‌های جاری دولت در سال‌های ۹۲، ۹۳، ۹۴ و ۹ ماهه ۹۵ حدود ۵۷۵ هزار میلیارد تومان بوده است.

بنابر این گزارش، هزینه‌های جاری دولت ۱۱۹ هزار و ۷۶۴ میلیارد تومان در سال ۹۲، بیش از ۱۴۳ هزار و ۸۳۱ میلیارد تومان در سال ۹۳، حدود ۱۷۰ هزار و ۶۸۸ میلیارد تومان در سال ۹۴ و بیش از ۱۴۰ هزار میلیارد تومان در ۹ ماهه ۹۵ بوده است. این در حالی است که هزینه‌های جاری دولت در سال‌های ۸۸ تا ۹۱ به ترتیب ۵۹ هزار و ۳۷۸ میلیارد تومان، ۶۵ هزار و ۹۳۴ میلیارد تومان، ۸۷ هزار و ۷۷۰ میلیارد تومان و ۸۸ هزار و ۹۹۹ میلیارد تومان و در مجموع ۳۰۲ هزار میلیارد تومان بوده است.

به این ترتیب خرج‌کرد دولت روحانی در ردیف هزینه‌های جاری در مقایسه با دولت دهم بیش از ۹۰ درصد رشد داشته است.

همچنین ارقام بودجه‌های عجیب و غریب دولت تدبیر و امید منجر به رکورد ریخت و پاش هزینه‌های نهاد ریاست جمهوری با مبلغ استثنایی ۱۵۰ میلیارد تومان در سال ۹۶ هم شده است. این در حالی است که هزینه نهاد ریاست جمهوری در آخرین سال دولت دهم، ۵۹ میلیارد تومان بوده است.

تخلیفات بودجه ۹۴ علاوه بر این دیوان محاسبات در گزارش تفریح بودجه ۹۴ از تخلیفات همچون اضافه برداشت ۲۴۸ میلیون دلاری دولت از درآمد نفت در بودجه ۹۴ خبر داده است.

در گزارش دیوان محاسبات تأکید شده است که سازمان هدمندسازی یارانه‌ها از محل منابع این جزء مبالغی را به عنوان یارانه غیرنقدی پرداخت نموده که اهداف قانون‌گذار محقق نشده است.

دیوان محاسبات در گزارش تفریح بودجه سال ۹۴، از تخلف سازمان امور مالیاتی و رعایت نشدن سقف معافیت مالیاتی حقوق هم خبر داده است که مثالی دیگر برای بی‌انضباطی‌ها و تخلیفات مالی است. مجموع این آمار و ارقام نشان می‌دهد دولت یازدهم علیرغم ادعاهای مکرر، شدیداً دچار بی‌انضباطی مالی است و با استمرار روند کنونی کشور را به سوی بحران‌های مالی پیش خواهد برد.